

Жұмыспен қамтылғандардың құрылымында 32%-ды - 25-34 жастағы, 27,9%-ды – 35-44 жастағы, 20,3%-ды – 45-54 жастағы, 11,7%-ды – 55 және одан асқан жастағы, 8%-ды - 15-24 жастағы тұлғалар құрады.

Жұмыспен қамтудың белсенді саясатын жүргізу Қазақстан Республикасының Үкіметі қызметінің негізгі әлеуметтік басымдықтарының бірі болып табылады. Жұмыспен лайықты қамтуды қамтамасыз ету – халықты әлеуметтік қорғаудың негізі, адам ресурстары әлеуетін дамыту және іске асырудың маңызды шарты, қоғамдық байлықтың артуы мен өмір сүру сапасын жақсартудың басты құралы.

Әдебиеттер

1 «Бизнестің жол картасы-2020» бағдарламасы, Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2010 жылғы 13 сәуірдегі № 301 Қаулысы

2 Бердекова, Р. М. Қазақстан Республикасындағы еңбек нарығының дамуы мен қалыптасу мәселелері // ҚазҰУ хабаршысы. Заң сер. = Вестник КазНУ. Сер. юридическая. - 2017. - №1. - С. 68-74 б.

3 Жұмамбаев С.К. Еңбек рыногы экономикасы: Оқу құралы. – Алматы: Қазақ университеті, 2016. – 171б.

4 Қарағанды облысының статистика департаменті мәліметтері 2015-2020 жж.

5 www.stat.gov.kz

Какимов А.Е., 4 курс (КарУ им. академика Е.А. Букетова)

Научный руководитель – м.э.н., старший преподаватель Кожабатчина Г.М.

ВЛИЯНИЕ ПАНДЕМИИ COVID-19 НА КЛЮЧЕВЫЕ СЕКТОРА ЭКОНОМИКИ

Последствия пандемии COVID-19 ударили по экономике Казахстана сильнее, чем кризисы 2008 и 2015 г. Распространение пандемии COVID-19 привело к остановке мировой активности во втором квартале 2020 г., что привело к падению мирового спроса и предложения цен на нефть, основной экспортный товар Казахстана. В апреле 2020 года средняя цена на нефть упала до двух десятилетнего минимума в 21 доллар за баррель.

Пандемия также ослабила отечественную экономику. С января по сентябрь 2020 года ВВП упал на 2,8 процента, тогда как по сравнению с аналогичным периодом прошлого года произошел рост на 4,1 процента. Несмотря на возобновление работы и ослабление карантинных ограничений в третьем и четвертом кварталах, глубина экономического спада в 2020 году остается значительной. Ожидается, что ВВП сократится на 2,5 процента.

Власти Казахстана приняли своевременные меры по поддержке экономики. Предприятиям предоставлена отсрочка по уплате налогов и других обязательств, программы помощи расширены за счет субсидирования кредитов, а также прямой финансовой помощи малообеспеченным и находящимся на карантине гражданам. Власти расширили доступ МСП к

кредитным средствам для пополнения оборотных средств, чтобы минимизировать потери и обеспечить непрерывное выполнение обязательств по выплате заработной платы и расчетов с поставщиками. Менее чем через месяц после объявления чрезвычайного положения в стране штат ввел в действие программу прямой денежной помощи, в рамках которой около 4,6 миллиона граждан (24 процента населения) получали платежи удаленно.

Предполагается, что в 2021 году экономика вырастет на 2,5 процента в результате улучшения перспектив мировой экономики, увеличения спроса на экспорт, возобновления внутренней экономической активности и увеличения располагаемого дохода. Успешное проведение вакцинирования от COVID-19 может укрепить уверенность рынков и восстановить экономическую активность в 2021 году и поддержит более высокие темпы роста в 2022 году.

В то же время возникают новые проблемы, к примеру снижение глобального спроса на ископаемые виды топлива, усиление региональной конкуренции за инвестиции, повышенный риск нестабильности финансового сектора и повышенная потребность в подотчетном и прозрачном управлении.

Для ускорения восстановления экономики и повышения производительности, Казахстану необходимо ускорить темпы структурных реформ. Средний рост ВВП в Казахстане имеет тенденцию к снижению после каждого экономического кризиса из-за низкой производительности и слабой диверсификации экономики. В своем ежегодном послании Президент подчеркнул необходимость фундаментальных изменений в политике, чтобы противостоять «новой реальности», и инициировал реформы.

Важно, чтобы официальные органы продемонстрировали свою приверженность решению давних проблем, препятствующих росту производительности, и заложили прочную основу для восстановления экономики.

Нефтегазовая промышленность – это сектор, в котором технологические инновации оказывают огромное влияние не только на прибыль отдельных компаний, но и на состояние экономики в целом. Многие страны осознали преимущества инноваций и приступили к внедрению передовых инновационных решений, используя опыт крупнейших международных нефтяных компаний и лидеров инноваций из других отраслей.

Таким образом, для достижения эффективного, энергоэффективного, ресурсосберегающего и геоэкологического производства это возможно с помощью инноваций. Они способствуют поиску новых месторождений нефти и газа, повышают коэффициент извлечения запасов и глубину переработки сырья, снижают потери при добыче и транспортировке.

Литература

1. Аймагамбетов Е.Б., Алимбаев А.А., Притворова Т.П. и др. Стратегия устойчивого развития социально-экономической системы региона. – Караганда, 2020. С. – 51

2. Кошанов А.К., Жатқанбаев Е., Болатханова З.А. Формирование государственного предпринимательства в Республике Казахстан в условиях смешанной экономики. – Алматы: 2019. С. – 35.

3. Кошанов А.К., Жатқанбаев Е., Болатханова З.А. Формирование государственного предпринимательства в Республике Казахстан в условиях смешанной экономики. – Алматы: 2019. С. – 74.

4. Назарбаев Н.А. Стратегия вхождения Казахстана в число пятидесяти наиболее конкурентоспособных стран мира. – Астана 2020. С. – 85.

Канжанова Ж.К., 3 курс (Е.А Букетов атындағы ҚарУ)
Ғылыми жетекші - э.ғ.м, аға оқытушы Темирбекова Л.А.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАМУЫНЫҢ ЖАҢА ЖАҒДАЙЫ МЕН ҚАЗІРГІ ҚИЫНДЫҚТАРЫ

2021 жылы Қазақстан тәуелсіздіктің 30 жылдығын атап өтті. Бұл жаңа мемлекеттің қалыптасу уақыты, экономикалық реформалар кезеңі болды. Қысқа уақыт ішінде Қазақстан түрлі сипаттағы бірқатар дағдарыстарды еңсере алды. Сараланған, үдемелі және кезең-кезеңімен іске асырылатын экономикалық саясат ел халқының өмір сүру деңгейін едәуір арттыруға және сапасын жақсартуға, экономикалық өсу мен қаржылық тұрақтылықты қамтамасыз етуге, индустриялық-инновациялық даму үшін инвестициялар тартуға жағдай жасауға мүмкіндік берді. Экономиканың орнықты өсуі индустрияландыру жолымен әртараптандыруды жеделдету және инфрақұрылымды дамыту, ең алдымен адами капиталдың бәсекеге қабілеттілігін арттыру есебінен қамтамасыз етілуге тиіс. Әртараптандыру барысында экстенсивті, шикізаттық даму жолынан индустриялық-инновациялық дамуға көшу әлі де жүзеге асырылуда.

Экономиканың тұрақты өрлеуінің негізі капиталға салынған инвестициялардың ауқымды өсуі болды. Егер 2005 жылы негізгі капиталға салынған инвестициялар 1,8 млрд. долл. болса, ал 2021 жылы олар 64,2 млрд долларға жетті, яғни шамамен 36 есе өсті (кесте 1). Жалпы, тәуелсіздік жылдарынан бастап Қазақстан экономикасына 350 млрд. долл. астам тікелей шетелдік инвестиция тартылды [2].

Кесте 1

Негізгі капиталға инвестициялар серпіні (млн. долл.) [1]

	2005 жыл	2010 жыл	2015 жыл	2021 жыл
Негізгі капиталға инвестициялар	1875	24716	23478	64217
Жалпы тікелей шетелдік инвестициялар	7916	22246	14829	32475

Қазіргі уақытта пандемия мен тәртіпсіздікке байланысты экономикада жағдай өте күрделі болып көрінеді. ҚР-ның экономикадағы теңгерімсіздік:

- қаржылық емес сектор ресурстарының тапшылығы;